

Extrait de la revue **SingulierS** du 4ème trimestre 2010

Revue des parlers romans de la province de Luxembourg

Editeur responsable: P. Otjacques, rue de la Hette 19 - 6840 Neufchâteau

Rubrique : Éditorial

In DVD pou lès fièsses

(Texte de présentation du DVD de Guy Mars,
lors de son récital à la Maison de la culture de Marche)

Praticmint tous l's-ans, lu Muzée dul Parole an Ârdène èdite deûs lîves an walon. Èh bin ç't-anêye ci, dj' ans bouché pus fwârt, pwisk' i gn-è oyu 2 lîves (Rondê Samî – poésies – Joseph Docquier èt Dol pîre di molin al pîre d' âté – Roger André) èt ène plake DVD, avu lès 10 mèyeûs bokèts da Guy Mârs, k' ont discovure ènut'.

Dins sès prumîs tins, lu Muzée dul Parole è arujistré dès bokèts su dès cassètes èt signe précurseûr, lu Muzée avot rêchu ène cassète dès mèyeûs bokèts da Louis Piron : « Â c' astét l' bon tins ! Poèmes an walon d' Sîbret ». Louis Piron astot l' ancÿin mwêsse du scole du Juseret èt il è sté adon in guide pou noste ôteûr, Guy Mars, ki l' tint en grande èstime, èt counu mwint' du sès bokèts

Lu Muzée è moussé fû ossi lu CD « Scrîjeûs d'Ârdène » avu dès bokèts d' tous lès scrîjeûs dul contrêye.

Mês ènut' c' èst co bin mî, a l'eûre dès indjoles k' on pwâte dzous s' brès, dès computers, dès mini rondes plakes, dès MP3, dès puces èlèktronikes... Lu Muzée è fwêt dins l' êr du tins, avu la rêchûe d' in DVD kin mousture lès bokèts contés pa s'n-ôteûr, counu dins toute l'Ârdène èt co pus lon. Lès Carolos ont oyu Bob Deschamps, lès Namurwès l' vikêre du Wépion, lès Lîdjeûs Didier Boclinville, et bin nous-ôtes dj' ans Guy Mars ! Ca c' è-st-in pö sa grande anêye a l'ome du Sîbrèt, pwisk' il è fwêt l' tour dès pus gros Çantes culturèls dul province : deûs côps a Bastogne, deûs côps a Sibret, don ène ruprèsantâcion pou l' Team cycliste du Librômont, in cöp ou Tchèstê et ènut' a Môtche, a l' ocâzion du strimadje dul plake.

Noste ome du djoûr, c' è-st-èn-ôteur tout oûte, ca i scrît li min.me tous sès bokèts. Mês il mèt ètout an muzike, su l' sin.ne, û dvant lès djins, ca il èst ossi comèdyin, animateûr, amûzeûr, conteû d' flôwes èt d' carabistouyes a s' fé ployer a deûs la pus picée dès vîs coumères... Pace ku doûwô, v' l' avez veû, i sèt fwêre t't-afwêt su l' sin.ne, ca i djoûwe tout seû èt i fwêt tous lès rôles, du djon.ne ome ô pus vî, dul coumère a la vie macrale... I sèt mète l' ambiance dins la sale, èt fé rire a picher al culote û a v' fé zoupler lès djins fû d' leû tchèrie come in mars...supilami !

Sabâye comint ç' k' il è vnu al sin.ne nosse Guy Mars ? Bin c' èst k' il è cmincé tout djon.ne : il è mètu l' pîd ou strî a scole, ou Ptit Séminaire du Bastogne, an montant s' lès plantches a l' ocâzion d' ène fièsse. Adon il è pris gout al sin.ne, èt il è scrît dès skètches pou conter l' djoûr dès fièsses du fotbal èt mète du l'animâcion. Il è adon sté houtché pou animé lès dicôces, dins s'viadje èt dins lès viadjes d' a costé. Il è duvnu adon, l' mwêsse ovrî dul troupe du tÿyâte « La Libèrté » d' Sîbrèt. Tout djouwant tous lès-iviêrs, il è pris dès plantches, pou mon.ner sa troupe al finale dul Coupe du

Rwè (coupe du Walonîe). Pwîs d' kékes skèthes, il è passé a dès animâcions d' èn-eûre... Cand on è du talant èt k' on fwèt rîre, lès djins 'nn-ont jamwès assez ! Il è ç' còp la pârticipé ô Festival du rîre du Lîdje èt ô cé d' Rotchfwârt. Adon, counu dins toute l'Ardène, il è fwèt dès animâcion pa t't-avô la province. Çu ki l' è amon.ner a animer dèrant mwintes anêyes, lu podium RTBF Wallons-nous al Foire du Librômont dins lès anêyes 90. Dud la, cès dêrines sêzons, il è gangné lès-ôbètes du l' Ârdène Joyeûse pou bin chûre rinde lès djins co pus djoyeûs !

Pou clôre lu cayèt, la co kékes mots su sès bokèts : il è fwèt la pus grande pôrt ôs skèthes. Il lès scrît t't-an rwêtant lès djins, avu leûs manîes èt leûs bièstrîes, in pô pa t't-avô, tous lès djoûrs dul sumwin.ne : â fotbal, al dicâce, al rêchûe d' mèsse, al çumintîre, ou cafè, ôs contributions... Mais il è ossi scrît dès poésîes, dès fâbes èt dès Contes, come « Marie Tchiproûle » èt « L' leû d'bèlêwe ». C' èst adon èn-ôteûr complèt ki mousse in DVD ènut', pou vous fwêre rîre, pace ku c'èst d' ça k' on è l' pus dandjî dins nosse pitite vikèrie d' tous lès djoûrs.

Pierre OTJACQUES

Guy MARS lors de son spectacle à la Maison de la culture de Marche (Photo Christian ANTOINE)